

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни
«Педагогіка (в тому числі військове навчання та виховання)»

Затверджено

на засіданні кафедри військової підготовки

Пр. № ____ від « ____ » _____ 2014 р.

Начальник кафедри військової підготовки

_____ Грушевський О.М.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни
«Педагогіка (в тому числі військове навчання та виховання)»

ОДЕСА – 2014

Методичні вказівки для самостійної роботи студентів 5 курсу, з дисципліни «Педагогіка (в тому числі військове навчання та виховання)» (програма підготовки офіцерів для служби за контрактом). / Укладач: майор Мансарлійський В.Ф.; укр., 20 стор.

ЗМІСТ

Передмова.....	4
1 Загальна частина.....	4
1.1 Перелік тем лекційних занять.....	5
1.1.1 Рекомендації щодо вивчення теоретичного матеріалу.....	5
1.2 Перелік тем семінарських занять.....	13
1.3 Література.....	14
2 Організація самостійної роботи студента.....	16
2.1 Загальна організація навчального процесу.....	16
2.2 Організація контролю і оцінки знань та вмінь студентів.....	16
2.3 Форми контролю виконання СРС.....	18

ПЕРЕДМОВА

Мета методичних вказівок – допомога студентам 5 курсу, які навчаються за спеціальністю 7.04010501 «Метеорологія», в самостійній роботі під час вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка (в тому числі військове навчання та виховання)».

Самостійна робота студентів (СРС) з навчальної дисципліни «Педагогіка (в тому числі військове навчання та виховання)» складається з таких видів:

- підготовка до лекційних та семінарських занять;
- підготовка до написання контрольних робіт;
- підготовка до доповідей та обговорення лекційного матеріалу.

Методичні вказівки складаються з розділів, в яких викладаються основні етапи самостійної роботи студентів під час вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка (в тому числі військове навчання та виховання)».

В «Загальній частині» наведені мета і задачі навчальної дисципліни «Педагогіка (в тому числі військове навчання та виховання)», перелік лекційних та практичних занять, питання для самоперевірки і список навчальної літератури.

В розділі «Організація самостійної роботи студента» висвітлюється методи контролю СРС, міститься перелік та форми заходів поточного контролю, система складання поточних та підсумкових оцінок рівня знань студентів за модульною системою.

1 ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Нормативна навчальна дисципліна «Педагогіка (в тому числі військове навчання та виховання)» передбачена державним стандартом освіти на освітньо-кваліфікаційному рівні «магістр» за спеціальністю 7.04010501 «Метеорологія».

«Педагогіка (в тому числі військове навчання та виховання)» вивчається протягом ІХ семестру.

Метою даної дисципліни є формування основ загальної педагогічної культури офіцера та озброєння його сучасними педагогічними технологіями щодо вирішення різних навчально-виховних завдань. Загальний обсяг навчального часу на вивчення дисципліни становить 90 год., з них лекцій – 15 год., семінарських занять – 30 год., самостійної роботи – 45 год. Після вивчення дисципліни «Педагогіка (в тому числі військове навчання та виховання)» студент повинен:

знати:

- сутність процесу навчання;
- основні зв'язки військової педагогіки з іншими науками;
- принципи, методи, організаційні форми навчання;
- педагогічні основи процесу навчання;

- принципи виховання воїнів;
- методи виховання;
- основи військово-педагогічного процесу у військовій частині.

вміти:

- використовувати у навчально-виховному процесі фундаментальні основи та сучасні досягнення світової і вітчизняної педагогіки (військової педагогіки), її взаємозв'язки з іншими науками;

- визначати конкретні педагогічні цілі, застосовувати адекватні форми, методи, засоби виховання і навчання (у тому числі військового навчання та виховання) особистості (військовослужбовця) та групи (колективу) у тому числі військового підрозділу, проводити педагогічну діагностику та корегувати педагогічний (військово-педагогічний) процес;

- моделювати та аналізувати педагогічні ситуації;

- ефективно вирішувати різні педагогічні завдання з урахуванням психології особистості (військовослужбовця) та групи (колективу) у тому числі військового підрозділу;

- застосовувати сучасні педагогічні технології.

Вивчення навчального модулю базується на знаннях, отриманих студентами за окремими розділами курсів з «Історія українського війська», «Історія України», «Філософія», «Соціологія», «Психологія» та «Управління повсякденною діяльністю військ»..

1.1 Перелік тем лекційних занять

Тема № 1. Загальні питання військової педагогіки.

Тема № 2. Теорія навчання воїнів. Сутність процесу навчання.

Тема № 3. Принципи навчання.

Тема № 4. Методи навчання.

Тема № 5. Організаційні форми навчання.

Тема № 6. Педагогічні основи процесу виховання воїнів.

Тема № 7. Принципи виховання воїнів.

Тема № 8. Методи виховання.

Тема № 9. Керівництво самовихованням воїнів.

Тема № 10. Військово-педагогічний процес у військовій частині.

1.1.1 Рекомендації щодо вивчення теоретичного матеріалу

Тема 1. Загальні питання військової педагогіки.

Література [1] стор. 284 – 297, [2] стор. 366 – 370, [19] стор. 166 – 168.

В період розвитку української держави величезне значення має гуманітарне виховання та якісне навчання захисників країни. Гуманістичне виховання воїнів є важливим чинником зміцнення збройного захисту країни. Сутність, закономірності, принципи та особливості гуманістичного

виховання і якісного навчання вивчає і розкриває сучасна педагогіка. Галуззю педагогічної науки є військова педагогіка. Об'єктом військової педагогіки як науки є цілеспрямована педагогічна діяльність командирів та організацій з метою вироблення у воїнів високих морально-психологічних і бойових якостей, озброєння їх знаннями, навичками й уміннями, підготовка воїнів і військових колективів до виконання завдань по захисту рідної Батьківщини. Предмет військової педагогіки вивчення педагогічних закономірностей процесу підготовки воїнів і військових колективів для успішного виконання свого військового обов'язку. Підготовка воїнів, військових колективів складний і багатоплановий процес, обумовлений об'єктивними процесами, що відбуваються в суспільстві і у військовій справі: науково-технічним і соціальним прогресом, вдосконаленням бойової техніки та зброї, розвитком теорії та практики військової справи. Підготовка воїнів досліджується військовою наукою, філософією, етикою, соціологією, військовою психологією, військовою педагогікою.

Питання для самоперевірки

1. Дайте поняття військової педагогіки як науки.
2. Що є об'єктом військової педагогіки та її предметом?
3. Визначте основні категорії педагогіки.
4. Розкрийте методологічні основи військової педагогіки.
5. Якими є методи дослідження в сучасній педагогіці?
6. Вставте пропущені у визначенні слова: _____ цілеспрямований, організований процес опанування знаннями, навичками й уміннями, котрі необхідні воїнам для підтримання високої бойової готовності та успішного ведення бойових дій.
7. Вставте пропущені у визначенні слова: _____ особового складу це цілеспрямований та організований процес формування у воїнів емоційно-вольової стійкості та внутрішньої готовності до дій у бою, в складних і небезпечних ситуаціях, в обстановці, що різко змінюється, при тривалому нервово-психічному напруженні, при подоланні труднощів, що пов'язані з виконанням військового обов'язку як у воєнний, так і в мирний час.

Тема 2. Теорія навчання воїнів. Сутність процесу навчання.

Література [1] стор. 308 – 324, [2] стор. 219 – 338, [18.] стор. 98 – 107.

Обов'язок Збройних Сил України перед народом надійно захищати Батьківщину, бути в постійній бойовій готовності, яка гарантує негайну відсіч будь-якому агресорові. Військова діяльність за своїм призначенням та природою вимагає від військовослужбовців безперервної, систематичної підготовки до успішних бойових дій в умовах сучасної війни. Тому оволодіння військовою майстерністю, удосконалення знань, навичок та вмінь службовий обов'язок кожного військовослужбовця

Питання для самоперевірки

1. Що вивчає військова дидактика?
2. Що таке процес навчання?
3. Які характеристики процесу навчання ви знаєте?
4. Які обов'язкові предмети повинні містити у собі програми ВНЗ?
5. Як ви розумієте керівництво пізнавальною діяльністю?
6. Які завдання вирішуються в процесі навчання воїнів?
7. Що є основним завданням психологічної підготовки?
8. Що мають формувати загальна, спеціальна і цільова психологічні підготовки?

Тема 3. Принципи навчання.

Література [1] стор. 325 - 340, [2] стор. 219 – 224, [4] стор. 128 – 133.

Система принципів навчання особового складу Збройних Сил України організовується і проводиться відповідно до вимог загальних керівних положень, які отримали назву принципів навчання. Основними з них є: науковість навчання; військово-практична спрямованість (навчати війська тому, що необхідно на війні); свідомість та активність тих, хто навчається; наочність навчання; систематичність, послідовність та комплексність у навчанні; навчання на рівні доступності і посиленості труднощів; міцність знань, навичок і вміння; колективних та індивідуальних підходів до навчання

Ці принципи сформульовані на основі аналізу багаторічного досвіду. У них виражені вимоги закономірностей процесу навчання, його суперечностей і логіки. В сукупності вони характеризують якісно новий за своєю соціально-психологічною сутністю процес педагогічного забезпечення підготовки особового складу. Кожен принцип містить у собі правила, тобто положення, що розкривають окремі сторони навчання, його конкретні вимоги. Жоден з принципів не може бути зведений до суми тих чи інших правил. У принципах міститься методологічний зміст, який визначає загальну позицію того, хто навчає, його психолого-педагогічні погляди на навчально-виховний процес.

Питання для самоперевірки

1. Що таке науковість у навчанні?
2. Що таке військово-практична спрямованість у навчанні?
3. Що таке наукова організація військової праці?
4. Що передбачає наочність навчання?
5. Для чого необхідна систематичність, послідовність і комплексність у навчанні?
6. Що передбачає навчання на високому рівні труднощів?
7. Від чого залежить міцність засвоєння знань?
8. Що є принципом раціонального поєднання колективного та індивідуального підходів у навчанні?

Тема 4. Методи навчання.

Література [1] стор. 341 – 357, [2] стор. 260 – 275, [4, 9, 10, 17]

Методи навчання - це способи спільної роботи тих, хто навчає і тих, хто навчається, за допомогою цих методів офіцер озброює підлеглих знаннями, навичками і вміннями, формує у них морально-бойові і психологічні якості, а студенти (курсанти) опановують знання, навички та вміння. Окремі елементи, з яких складається метод, називають прийомами навчання. Багато з цих прийомів входять до складу різних методів, але кожний метод - струнка система взаємообумовлених та взаємопов'язаних прийомів.

Питання для самоперевірки

1. Перелічіть основні методи навчання?
2. Дайте визначення таким видам усного викладення навчального матеріалу, як розповідь, пояснення і лекція.
3. Що таке бесіда, як метод навчання?
4. Від чого залежить успіх проведення заняття за методом показу (демонстрації)?
5. Які види вправ застосовуються при навчанні особового складу?
6. Дайте визначення поняттю «практична робота»?
7. Дайте визначення поняттю «самостійна робота»?
8. Що таке метод програмованого навчання?

Тема 5. Організаційні форми навчання.

Література [1] стор. 371 – 380, [2] стор. 283 – 292, [4, 9, 18]

Навчання - процес організований, він здійснюється в різних формах, що визначені складом навчальної групи, місцем, певним порядком та послідовністю відпрацювання навчального матеріалу, тривалістю занять (навчань), специфікою діяльності тих, хто навчає і тих, хто навчається.

Загальними формами навчання особового складу, які використовуються у всіх видах Збройних Сил та родах військ, є теоретичні заняття, практичні заняття, тренувальні заняття, бойові стрільби та пуски ракет, військові ігри, паркові дні та дні регламентних робіт, школи передового досвіду, технічні гуртки, різноманітні змагання, конкурси, вікторини. По суті, це не окремі форми навчання, а групи форм, об'єднані загальним призначенням.

Питання для самоперевірки

1. Визначте поняття військового навчання.
2. Надайте характеристику основним формам навчання.
3. З яких частин повинно складатися кожне військове заняття (навчання)?
Дайте визначення кожній з цих частин.
4. Як здійснюється керівництво навчальною діяльністю?

5. Якими є місце виховання, розвитку та психологічної підготовки воїнів у процесі навчання?
6. Як перевіряються знання, навички та вміння воїнів?
7. Що включає у себе підготовка до занять, навчань і стрільб?

Тема 6. Педагогічні основи процесу виховання воїнів.

Література [1] стор. 380 – 403, [2] стор. 293 – 312, [13, 20, 21, 22]

Сучасне виховання передбачає підготовку свідомих і високоосвічених людей, здатних як до розумового розвитку, так і до фізичної праці, до активної діяльності в різних ділянках суспільного життя науки і культури. Український народ під керівництвом інтелектуальної та військової еліти країни успішно будує громадянське суспільство.

Якщо міркувати про результати виховання в суспільстві на макрорівні змін характеру народу, його соціально-психологічного портрета, то неможливо розраховувати на швидкий результат. Зміна свідомості людини у бік реконструкції загальнолюдських цінностей буття вимагає зусиль багатьох поколінь протягом тривалого часу.

Українська козацька педагогіка – система національного виховання українського народу, спрямована на розвиток національного світогляду та культури, релігійне виховання, тісно пов'язані з розвитком духовності особистості є потужними факторами сприяння становленню особистості військовослужбовця.

Питання для самоперевірки

1. Що передбачає сучасне виховання?
2. З чим пов'язане керівництво процесом виховання?
3. Дайте визначення поняттю «гуманістичне виховання».
4. Чим визначений зміст військового виховання?
5. Що є сутністю морального виховання воїнів?
6. Що є сутністю правового виховання воїнів?
7. На що спрямоване естетичне виховання воїнів?
8. Що є головною метою фізичного виховання воїнів?
9. Дайте визначення патріотичного виховання воїнів?
10. Дайте визначення економічного виховання воїнів?
11. Дайте визначення екологічного виховання воїнів?

Тема 7. Принципи виховання воїнів.

Література [1] стор. 403 – 427, [2] стор. 312 – 327, [7, 14, 23]

Принцип виховання – вихідне (початкове) педагогічне положення, що відображає закономірності даного процесу і служить нормою діяльності вихователів. Відображаючи в узагальненій формі багаторічний досвід виховання, вимоги об'єктивних законів і закономірностей виховного

процесу, принципи виховання дозволяють, здійснювати її свідомо, злагоджено, педагогічно грамотно. Знання принципів дає змогу командирам і офіцерам виховної структури творчо вирішувати виховні завдання, правильно визначати педагогічну тактику в конкретній ситуації, найдоцільніше обирати засоби, прийоми та методи педагогічного впливу на воїнів.

Систему принципів виховання воїнів становлять: гуманістична цілеспрямованість; зв'язок виховання з життям, з практикою, вимогами бойової діяльності; виховання в процесі військової та громадської діяльності; виховання в колективі і через колектив; індивідуальний і диференційований підхід до воїнів; поєднання вимогливості з повагою особистої гідності воїнів і турботою про них; опора на позитивне в особистості і колективі; єдність, узгодженість і спадкоємність виховних впливів.

Питання для самоперевірки

1. Що є принципом гуманістичної спрямованості?
2. Який існує зв'язок між вихованням і життям та з вимогами бойової діяльності?
3. З чого, з боку виховання складається готовність до військової діяльності.
4. Дайте визначення поняттю «колектив»?
5. Чим визначається становлення і розвиток у колективі?
6. Що необхідно знати офіцерові про кожного підлеглого для успішного здійснення індивідуального підходу?
7. Що таке педагогічна вимогливість?
8. Дайте визначення єдності, узгодженості і спадкоємності у вихованні?

Тема 8. Методи виховання.

Література [1] стор. 428 – 445, [2] стор. 328 – 348, [5, 11, 13, 21]

Гуманістичне виховання воїнів, формування у них високих гуманітарних, моральних і бойових якостей досягається на основі перевіреної на практиці системи методів виховання.

Метод виховання це сукупність засобів і прийомів спрямованого педагогічного впливу на воїнів з метою формування у них необхідних якостей для виконання військового обов'язку. Основними методами виховання воїнів є переконання, приклад, вправа, змагання, заохочення, критика і самокритика, примус.

У кожному методі виховання об'єднуються засоби та прийоми, за допомогою яких вирішуються характерні для даного методу виховні завдання. Такий засіб як слово застосовується в різних методах. У кожному з них воно виконує функцію, що є притаманною даному методу.

Кожен із методів виховання впливає на формування різних сторін особистості воїна, але, в першу чергу, впливає на розвиток певних якостей

особистості. Інакше кажучи, жоден з методів не є універсальним і не вирішує всіх завдань виховання. Завдання виховання успішно вирішуються завдяки творчому застосуванню всієї системи методів виховання.

Питання для самоперевірки

1. Якою є сутність виховання військовослужбовців?
2. Яким є моральне та правове виховання військовослужбовців?
3. Які принципи виховання Ви знаєте?
4. Які методи виховання Ви знаєте?
5. Дайте характеристику процесу виховання військовослужбовців як захисників країни.
6. Яких слів бракує в реченні: _____ це система засобів і прийомів морального та матеріального стимулювання (нагородження, оцінки) воїнів та військових колективів, які виявили високий рівень свідомості, ініціативи, наполегливості у виконанні військового обов'язку і досягли високих результатів у бойовій і гуманітарній підготовці, у службі та громадській роботі?
7. Яких слів бракує в реченні: _____ вихідне (початкове) педагогічне положення, що відображає закономірності даного процесу і служить нормою діяльності вихователів?
8. Якого слова бракує в реченні: Застосовувати _____ слід після того, як всі інші засоби впливу не дали бажаного результату або коли обставини вимагають негайно змінити поведінку людини, змусити її діяти відповідно до суспільних інтересів?

Тема 9. Керівництво самовихованням воїнів.

Література [1] стор. 446 – 464, [1] стор. 345 – 357, [3, 16, 17]

Самовиховання – неодмінна умова самовдосконалення особистості. Самовиховання має велику роль у розвитку та вдосконаленні якостей, що необхідні воїнові. Але теоретичні знання, досвід, організаторські та комунікативні навички можна розвинути лише за наявності бажання людини. Самовиховання має бути систематичним, а слово ніколи не розходиться з ділом. Важливим є контроль власної поведінки, принциповість.

Самовиховання є однією з важливих умов розвитку особистості, одним з показників активної життєвої позиції людини.

Питання для самоперевірки

1. Якою є сутність самовиховання воїнів та допризовників?
2. Розкрийте поняття самовиховання та самовдосконалення.
3. Яким є самовиховання особистості воїна як захисника країни?
4. Які етапи самовиховання воїнів Ви знаєте?
5. Якого слова бракує в реченні: Самопереконавання, самовплив, самовправа, самокритика, самоосудження, самозаохочування в основі

- його лежать прийоми саморегуляції методи?
6. Якого слова бракує в реченні: «Самовиховання включає у самостійний розвиток особистості воїна: світоглядний, військово-професійний, моральний, правовий, естетичний і _____»?
 7. Якого слова бракує в реченні: «Під _____ воїна розуміють його цілеспрямовану, активну діяльність, що сприяє формуванню та розвитку позитивних і позбавленню негативних якостей»?

Тема 10. Військово-педагогічний процес у військовій частині.

Література [1] стор. 465 – 504, [8, 9, 11, 15, 24, 215, 26, 27]

Під військово-педагогічним процесом розуміють цілеспрямовану, організовану і взаємообумовлену діяльність командирів і вихователів з навчання, виховання, розвитку і психологічній підготовці воїнів, підготовці військових підрозділів і частин до вмілих дій в умовах сучасного бою.

Військово-педагогічний процес передбачає діяльність військовослужбовців (начальника і підлеглих), що містить весь комплекс навчально-виховної роботи: навчальні заняття, стрільби, пуски, польоти, навчання, виховну, спортивно-масову роботу

Питання для самоперевірки

1. Дайте загальну характеристику військово-педагогічного процесу.
2. Які складові має військово-педагогічний процес?
3. У чому суть професійної спрямованості військово-педагогічного процесу?
4. Покажіть на прикладі цілісний характер військово-педагогічного процесу.
5. Яка роль командира у військово-педагогічному процесі?
6. У чому суть педагогічної культури офіцера?
7. У чому зв'язок між педагогічною культурою та майстерністю офіцера?
8. Чи існує взаємозв'язок між педагогічною культурою, майстерністю і авторитетом офіцера?
9. Якими є умови розвитку педагогічної культури?
10. Якими є характеристики сучасного бою?
11. Дайте визначення поняття психологічної підготовки.
12. Які види психологічної підготовки Ви знаєте?
13. Які складові готовності до війни?
14. Що є основою психологічної підготовки?
15. Допишіть слова, яких бракує в реченні: «Готовність до війни складається з _____, з готовності до самовідданих дій, правильних уявлень про характер можливої війни та бою і засобів їх ведення, впевненості в силі своєї зброї і

ефективності засобів захисту від зброї противника, віри у свою військову майстерність та командирів».

Після вивчення тем 1 – 5 за допомогою навчально-методичного забезпечення [1, 2, 4, 9, 10, 12, 16, 18, 19], курсант повинен знати:

- основні напрями військової педагогіки як науки;
- основні зв'язки військової педагогіки з іншими науками;
- основні принципи, методи, організаційні форми навчання;
- що є педагогічними основами процесу навчання;
- що є сутністю процесу навчання;

Після вивчення тем з 6 по 10 за допомогою навчально-методичного забезпечення [1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27], студент повинен знати:

- основні види виховання;
- основні принципи виховання воїнів;
- основні методи виховання;
- існуючі шляхи керівництва самовихованням;
- основи військово-педагогічного процесу у військовій частині;

1.2 Перелік тем семінарських занять

1. Зміст і методи дослідження педагогіки.
2. Сутність процесу навчання.
3. Закони, закономірності та принципи навчання.
4. Характеристика принципів навчання військовослужбовців.
5. Методи навчання військовослужбовців.
6. Класифікація форм організації навчання військовослужбовців.
7. Форми навчання.
8. Зміст виховання як важлива педагогічна проблема.
9. Принципи виховання як система педагогічних вимог.
10. Методи виховання військовослужбовців.
11. Формування самовиховання у воїнів.
12. Характеристика педагогічного процесу у військовій частині.

Порядок виконання практичних робіт з даного переліку і кількість годин визначається викладачем згідно робочої навчальної програми.

Після виконання та захисту практичних робіт з 1 по 5 за допомогою навчально-методичного забезпечення [1, 2, 4, 9, 10, 12, 16, 18, 19], студент повинен вміти:

- визначати конкретні педагогічні цілі, застосовувати адекватні принципи, форми і методи, навчання військовослужбовців;
- проводити педагогічну діагностику та корегувати педагогічний (військово-педагогічний) процес;

- використовувати у навчально-виховному процесі фундаментальні основи та сучасні досягнення світової і вітчизняної педагогіки (військової педагогіки), її взаємозв'язки з іншими науками;
- ефективно вирішувати різні педагогічні завдання з урахуванням психології особистості (військовослужбовця) та групи (колективу) у тому числі військового підрозділу;
- застосовувати сучасні педагогічні технології.

Після виконання та захисту практичних робіт з 5 по 10 за допомогою навчально-методичного забезпечення [1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27], студент повинен вміти:

- визначати конкретні педагогічні цілі, застосовувати адекватні форми, методи, засоби виховання (у тому числі військового виховання) особистості (військовослужбовця) та групи (колективу) у тому числі військового підрозділу, проводити педагогічну діагностику та корегувати педагогічний (військово-педагогічний) процес;
- моделювати та аналізувати педагогічні ситуації;
- керувати процесом самовихованням воїнів;

1.3 Література

Основна

1. Л. А. Снігур, О. А. Хижняк, Е. І. Сарафанюк та ін. Військова психологія і педагогіка. – Луцьк.: Твердиня, 2010. – 576с.
2. Барабанщиков А. В. Основы военной педагогики высшей военной школы. – М.: Воениздат, 1981
3. А. В. Барабанщиков, С. С. Муцынов Педагогическая культура. – М.: Воениздат, 1985. – 96с.
4. М. Й. Варій, М. С. Коваль Військова психологія і педагогіка. – Львів: Сполом, 2003. – 624с.
5. Одайник В. Психологія політики / В. Одайник; под общ. Ред.. В Зеленского. – СПб.: Ювента, 1996. – 383с.
6. Снігур Л. А. Психологія становлення громадянськості особистості / Снігур Л. А. – Одеса: СВД Черкасов, 2004. – 3321с.
7. Темко Г. Д. Військове виховання на Україні: історія розвитку та сучасні проблеми: Монографія / Г. Д. Темко, М. І. Томчук. – К.: Варта, 1996.
8. Ягупов В. В. Військова психологія / В. В. Ягупов. – К.: ВК ТОВ «ТАНДЕМ», 2004. – 656с.
9. А. В. Барабанщиков, Н. Ф. Феденко Основы военной психологии и педагогики. – М: Воениздат, 1981. – 368с.
10. Пометун О. І. Сучасний урок: Інтерактивні технології навчання / О. І. Пометун – К.: А. С. К., 2004. – 192с.

11. Ушинський К. Д. Человек как предмет воспитания: Опыт педагогической антропологии / К. Ушинский. – М.: ФАИР-ПРЕСС, 2004. – 576с.

Додаткова

12. Концепція виховної роботи в Збройних Силах та в інших військових формуваннях України. – Указ Президента України від 04.09.1998р. №981/98.

13. Г.Ващенко Виховання волі і характеру. – К.: школяр, 1999. – 385с.

14. Г.Хоткевич Два гетьмани / Г. Хоткевич. – К.: Дніпро, 1991. – 99с.

15. Макаренко А. С. Педагогическая поэма: Роман / А. С. Макаренко / сост. М. П. Павлова – М.: Московський рабочий, 1989. – 638с.

16. Платонов К. К. Проблемы личностей / К. К. Платонов. – М.: Наука, 1972. – 312с.

17. Ильин Е. П. Мотивации и мотивы / Е. П. Ильин. – СПб.: Питер, 2000. – 512с.

18. В. В. Ягупов Морально-психологічне забезпечення. Курс лекцій. – К: Київський університет, 2002. – 349с.

19. Дубровский И. В. Формирование личности старшеклассника. – М.: Педагогика, 1989. – 365с.

20. Кузь В. Г. Українська козацька педагогіка і духовність. – Умань, 1995. – 116с.

21. Ващенко Г. Виховний ідеал / Г. Ващенко - (3-тє вид.). – Полтава: Полтавський, 1994. – 192с.

22. Суворов А. В. Наука побеждать / А. В. Суворов. – Пермь: Кн. изд-во, 1980. – 84с.

23. Яворницький Д. І. Історія запорозьких казаків у 3-х томах / Д. І. Яворницький. – Т.1. – К.: Наук. Думка, 1990. – 577с.

24. Психология и педагогіка: Учебное пособие для вузов / сост. И отв. Ред.. А. А. Радуги; науч. ред. Е. А. Кротов. – М.: Центр, 1999. – 256с.

25. Лішавський В. Г. Технології начання: традиційні чи інноваційні? / В. Г. Лішавський, М. П. Власко // Наука і оборона. – 2008. – –С. 39-42.

26. Блінов О. А. Прогнозування психогенних втрат // Зб. Наук. Праць Київського військового гуманітарного інституту / О. А. Блінов. – 1998. - №1. –С. 3-14.

27. Рибалка В. В. Психологічна структура особистості // Психологія / за ред.. Ю. Л. Трофімова. К.: Либідь, 2001. –С. 116-121.

2 ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

2.1 Загальна організація навчального процесу

Вивчення дисципліни «Педагогіка (в тому числі військове навчання та виховання)» курсантами передбачає: лекції, семінарські заняття та самостійну роботу курсантів.

Контроль СРС здійснюється через усне опитування, заслуховування доповідей, обговорення розглянутих питань та перевірку контрольних робіт. Питання до контрольних робіт визначаються в робочій програмі.

2.2 Організація контролю і оцінки знань та вмінь студентів

Контроль поточних знань виконується на базі кредитно-модульної системи організації навчання. Підсумковим контролем рівня знань є диференційований залік.

Навчальна дисципліна «Педагогіка (в тому числі військове навчання та виховання)» складається з двох змістовних модулів. Максимальна сума балів, яку може отримати студент, складає 100 балів, з яких за перший і за другий змістові модулі студент може отримати не більш ніж по – 50 балів.

Розподіл балів які студент може отримати за результатами поточного контролю зведений у таблицю 1.

Таблиця. 1.

Розподіл балів, що зараховуються курсанту протягом навчального семестру

№ з/п	Види завдань, за які нараховуються бали	Максимальна кількість балів, яка нараховується за виконання певного виду завдань
1	Змістовий модуль № 1 «Військове навчання сутність, структура і зміст» передбачає:	
	1) усні доповіді;	10
	2) участь у обговоренні навчального матеріалу під час семінарських занять;	5
	3) усне опитування;	5
	4) ведення конспекту лекцій;	5
5) написання контрольної роботи.	25	
Кількість балів за змістовий модуль № 1		50
2	Змістовий лекційний модуль № 2 «Педагогічна майстерність офіцера, як основа військово-дидактичного процесу» передбачає:	
	1) усні доповіді;	10
	2) участь у обговоренні навчального матеріалу під час семінарських занять;	5
	3) усне опитування;	5
	4) ведення конспекту лекцій;	5
5) написання контрольної роботи.	25	
Кількість балів за змістовий модуль № 2		50
Загальна кількість балів за дисципліну		100

Підсумковий контроль проводиться у вигляді диференційованого заліку в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обов'язі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою навчальної дисципліни.

Умови допуску до заліку:

- оцінка за практичну частину дисципліни – $\geq 50\%$ від максимально можливої;
- оцінка за теоретичну частину дисципліни – $\geq 50\%$ від максимально можливої.

Умови отримання заліку:

- $OЗ \geq 60\%$ від максимально можливої за всі змістовні модулі;
(OЗ – сума оцінок за теоретичну та практичну частини дисципліни)
- $ОКР \geq 50\%$ від максимально можливої за залікову контрольну роботу
(ОКР – оцінка залікової контрольної роботи).

Розрахунок інтегральної оцінки з дисципліни (В) здійснюється за формулою:

$$B = 0,75OЗ + 0,25ОКР$$

Загальна оцінка за вивчення дисципліни залежить від кількості набраних балів і визначається відповідно до шкали, наведеній у таблиці 2.

По закінченню вивчення навчальної дисципліни за умови здачі усіх передбачених програмою контрольних заходів курсантові одноразово надається змога за власним бажанням підвищити оцінку з дисципліни шляхом складання диференційованого заліку.

Форма проведення підсумкового контролю письмова, зміст і структура залікової контрольної роботи, перелік матеріалів, користування якими дозволяється курсанту під час заліку і критерії оцінювання обговорюються на засіданні кафедри і затверджуються начальником кафедри не пізніше ніж за місяць до початку складання контрольного заходу. Обрані матеріали дійсні протягом навчального року, вони є складовою навчально-методичної документації з дисципліни і зберігаються на кафедрі. Можливе поєднання різних форм контролю.

Оцінка за диференційований залік вноситься у екзаменаційну відомість, додаток до диплома і вважається остаточною, навіть, якщо вона менша за підсумкову оцінку за вивчення дисципліни.

Шкала оцінювання за системою ECTS та університету

За шкалою ECTS	За національною системою	Визначення	За системою університету (у %)
A	5 (відмінно)	відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100
B	4 (добре)	вище середнього рівня з кількома помилками	82-89,9
C	4 (добре)	в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74-81,9
D	3 (задовільно)	непогано, але зі значною кількістю помилок	64-73,9
E	3 (задовільно)	виконання задовільне, мінімальні критерії	60-63,9
FX	2 (незадовільно)	з можливістю перескласти	35-59,9
F	2 (незадовільно)	з обов'язковим повторним курсом навчання	1-34,9

Диференційний залік – це письмова форма підсумкового контрольного заходу, який проводиться в період заліково-екзаменаційної сесії. Під час диференційного заліку перевіряється засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу (знань, вмінь та навичок, що зазначені у робочій програмі з даної дисципліни).

2.3 Форми контролю виконання СРС

Усні доповіді здійснюються студентами на всіх семінарських заняттях. Оцінка за доповідь входить до загальної оцінки певного виду лекційних занять. Теми для доповідей студенти обирають самостійно в межах запланованої теми заняття.

Обговоренні навчального матеріалу під час семінарських занять проходить на семінарських заняттях під час яких курсанти висловлюють свою думку з приводу розглянутого на даному занятті питання.

Усне опитування студентів проводиться на лекційних заняттях на початку кожної нової теми заняття. Оцінка усного опитування входить до загальної оцінки певного виду лекційних занять. Питання для усного опитування наведені в робочій програмі.

Перевірка конспектів лекцій проводиться після закінчення занять з окремого змістового модуля. Оцінка за ведення конспекту лекцій входить до загальної оцінки певного виду лекційних занять.

Контрольні роботи - вивчення теоретичних розділів дисципліни передбачає перевірку знань шляхом виконання студентами контрольних робіт. В кожному змістовному модулі виділено ряд питань, обов'язкових для засвоєння студентами. В межах курсу заплановано 2 контрольні роботи. Повний перелік питань контрольних робіт наведений в робочій програмі.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни
« Педагогіка (в тому числі військове навчання та виховання)»

Укладач: майор Мансарлійський В.Ф.

Електронна версія © майор Мансарлійський В.Ф.

Підп. до друку _____ Формат 60×84/16 Папір офісний

Умовн. друк. арк. _____ Тираж _____ Зам. № _____

Одеський державний екологічний університет

65016, Одеса, вул. Львівська, 15
